

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Vigesimvsoctavvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

etetur flores, sed inter flores: quia communicatio & delitiae Sponsi sunt in anima, medio praedito ornato virtutum, pascitur vero ipsam animam transformando eam in se maturam iam & conditam salitamque floribus virtutum, donorum & perfectionum, quae sunt condimenta, quibus & inter quae pascit eam. Quae virtutes & perfectiones Spiritus sancti præparatione iam dicta tribuunt Deo simul & animæ laporem & suavitatem. Et hinc est Sponsi genius & natura, pascere ni-

mirum animam inter fragrantiam infirmorum florum. Sic etiam sponsa in Canis, viro quo illius indolem optimo noverat, de ipso assertit his verbis: *Dilectus canis meus descendit in hortum suum ad arcam amatum, ut pascatur in hortis & lilia colligat.* Et statim subdidit: *Ego dilectio mea, & dulcis meus mibi, qui pascitur inter lilia: id est, dilectus est in anima mea inter lilia meæ sum virtutum & perfectionum.*

*Opus
mysti*

CANTVS VIGESIMVS.
OCTAVVS.

CANCION XXVII.

Entrado se ha la Eſpoſa
En el ameno huerto deſeado
Y a ſuſabor reſpoſa
El cuello reclinado
Sobre los dulces braços del amado.

SENSVS.

Ingressa eſt iam Sponſa
In amēnum hortum concupitum,
Et requieſcit ad libitum
Collo reclinato
Supra dulcia brachia amati.

DECLARATIO.

CVm haec tenus anima diligenter studuerit, ut caperentur vespes, & abscedentes quilo, quæ obſtabant, erantque impedimento, ne ad consummatas delicias matrimonij spiritualis pertingeret: post inuocatam etiam & imperatam auram Spiritus sancti, prout in ante actis cantibus fecit, quæ eſt germana dispositio & instrumentum ad eiusdem status perfectionem; superest nunc de illo in praesenti cantu tractare, ubi Sponsus loquitur, animam Sponsæ nomine compellando, in quo duo dicit. Primum quod post adeptam victoriā, ad hunc delectabilem statum matrimonij spiritualis tantopere ab ea concupitum peruenierit. Secundo recenset eiusdem statutuſ conditions & proprietates, quibus anima potitur in illo; vtpura, quod ad libitum requiescat, & quod collum super mollia & dulcia dilecti brachia reclinet & inflectat, ut iam dilucidabimus.

Ingressa eſt iam Sponſa.

Vt illorum cantuum ſeries maniſtius

declaretur, nec non ut innoſcat ordo, quem regulariter feruat anima vñquidem ad statum huc matrimonij spiritualis pertinat,

ueniat, qui est omnium supremus, de quo nunc, Deo auxiliante, sumus acturi: quæque anima iam adepta est, animaduertere oportet: quod prius anima se se exercuit in labioribus & amaritudinibus mortificationis (quas in initio retulit à primo canticu vique ad eum qui incipit, Mille gratias difundendo) quam ad eum statum deueniret: postmodum vero eas pœnas & angustias amoris præteriit, quas in Cantuum decursu recensuit, vique ad eum qui ait: Auertere eos dilecte. narrat præterea maximis se pluribusque visitationibus dilecti sui dignatam fuisse, quibus in amore ipsius perfectior effecta est, ac solidior, adeo ut prætergessæ res omnes, etiam seipsum, per amoris unionem in spirituali desponsatione sele illi tradiderit, ubi tanquam sponsa dona & monilia maxima à Sponso percepit: quemadmodum cecinit ab eo cantu, in quo hæc ditina spousalia celebrata sunt; nimis: Auertere eos dilecte, vique ad præsentem, videlicet. Ingressus estiam sponsa: Vbi spirituale connubium seu matrimonium inter animam & Dei filium Sponsum eius contrahendum restabat: quod profecto longè amplius est, quam desponsatio. Est namque totalis quedam transformatio in amatum, in quo sit omnimoda & mutua traditio, cum integra possessione utriusque partis per consummatam amoris unionem. In quo statu anima diuina effecta est, & participiavit Deus, in quantum fieri potest in hac vita mortali: unde status hic altior est inter omnes, ad quos in hac vita potest perueniri. Nam sicut in consummatione matrimonij carnalis sunt duo in carne una, ut diuina asserti scriptura: sic etiam consummato hoc spirituali connubio inter Deum & animam, coalescent duæ naturæ in unum spiritum & amorem. Deinde eum ferè modum, quo lumen stel-

lae vel candela in conspectu solis vniatur & coniungitur cum lumine solis; tunc enim non iam stella vel candela lucet, sed sol, alia lumina in se diffundens. Cuius status meminit Sponsus in præsenti versu dum ait: Ingressus est iam sponsa: id est, ab omni eo quod temporale & naturale est, vniuersis temptationibus, perturbationibus, curis, solicitudinibus, penitentias ac formis figurisque corporeis & imaginarijs ad extra relictis: quibus non amplius vtitur tanquam medio ad hunc sublimem Dei amplexum: A quibus omnibus ingressa est.

In hortum amœnum concupitum.

Hoc est, in Deum suum se se transformando, quem hic hortum appellat propter suavem delectabilemque mansionem, quam anima in illo inuenit, ad hunc hortum plenæ transformationis, qui est gaudium, delectatio & gloria matrimonij spiritualis, non venit anima, nisi primum transeat per desponsationem & fidelem amorem reciprocum inter Sponsos. Postquam enim aliquamdiu Sponsa fuit filia Dei per integrum & suauem amorem; vocatur à Deo, & in hanc hortum suum floridum, ad felicissimum istum statum matrimonij secum consummandum, intromittitur: in quo talis coniunctio utriusque naturæ fit, talisque communicatio diuinæ cum humana; ut absque illa utriusque mutatione, quilibet Deus videatur, quatumvis hoc fieri non possit perfectè in hac vita, excedit tamè id omne quod dici aut excogitari potest. Optime hoc id Sponsus in Canticis significauit, ubi anima ad Sponsam dignitatem euæctâ inuitat ad huc statum his verbis: Veni in hortum meum soror mea sponsa, messui ne. myrrham meam cum aromatibus meis. Soror Canticorum 2. ac Spousam vocat, eo quod talis esset in amore & tra-

& traditione, quæ se ipsam illi consecratur, priusq; vocaretur ad hunc statū matrimonij spiritualis; in quo suaveolentem myrrham & aromata sua messinse sit, fructus scilicet maturos & præparatos ipsi animæ. Hi sunt delitæ & magnalia quæ illo in hoc statu communicat, hoc est, leipsum, ideoque est hortus amoenus & concupitus ab anima; scopus siquidem & desiderium tam Dei quam animæ in cunctis operationibus suis est consummatio huius status matrimonij. Nec enim anima requiescit, donec ad illum perueniat. In hoc quippe statu repetitur maior abundantia & repletio in Deo, pax securior atque stabilior, fruit præterea præstantiori suavitate quam in desponsatione: utpote quæ super brachia talis Spousi requiecit. Nam de huiusmodi anima intelligitur illud D. Pauli: *Vt uero ego, iam non ego, uiuunt uero in me Christus.* quapropter cum anima tam felicem vitâ ducat, quæ Dei vita est; perpendat vnoquisque si potest, qualis haec vita erit, in qua constituta non solum nequit sentire aliquam amaritudinem, sicut nec Deus illâ sentit, sed potius fruit ac percipit delectationem & gloriam Dei in animæ substantia transformata in ipsum; ac proinde sequitur,

*Et ad libitum requiescit
Collo reclinato.*

Collum prout supra dictum est, fortitudinem denotat, quia anima operatur virtutes, & virtus superat; et quum idcirco est, ut anima requiescat in eo quod laborauit, collumque reclinet,

*Super dulcia brachia a-
mati,*

Reclinare collum in brachijs Dei est habere coniunctâ fortitudinem seu verius in-

firmitatem suam fortitudini Dei; brachia quippe Dei, eius fortitudinem significant, in quam transformata & reclinata nostra imbecillitas Dei ipsius fortitudinem induit. Hinc cōmode admodum denotatus hic status matrimonij spiritualis per hanc collinflexionem super brachia dulcia dilecta. In illo enim Deus est fortitudo & dulcedo, nimirum, in quo à cunctis malis defensa & protecta est, & honorum omnium suavitate delibera. Propterea hunc statum cōcupiscens Sponsa in Cantico ait Sponsa: *Quia mihi dedit te fratrem meum sicut regnum matris mea, ut inueniam te soror, & desulerit, & me iam nemo despiciat.* fratrem suum nominando, indicat utriusque equalitatem in desponsatione amoris, antequam adhuc statum matrimonij spiritualis anima perueniat. Erid quod air, *Sugenter brachia mea, est idem ac dicere; exsiccam & extinguentem in me appetitus & passiones, quæ sunt uerba & lacrimas Ex iusta carne nostra, quæ plurimum impedit istum statum.* Et sic hac dispositione prima, inueniam te solum foris; hoc est, rebus omnibus, etiam mihi ipsi exiranæ, in solitudine & nuditate spiritus, quod in exsiccatis appetitus iam dictis: ibique desulerit sola te solum, hoc est, naturam meam sola ac uuda quavis impuritate separari naturali & spirituali, ubi soli uirtutem, id est, soli naturæ & essentiaz uae absque illo alio medio præter amorem & solammodo accidit in matrimonio spirituali, quod est suauium, quo anima Deum osculans, in constitutam nemo eam despicit, ne cascer aduersus ipsam. In hoc siquidem statu, que dæmon, neque caro, neque mundus, neque appetitus molesti sunt. Hic enim adimpletur, quod etiam in Cantico dicitur: *Iam enim hyems transiit, imber abi- & recessit, flores apparuerunt &c.*

CAN.